

ADVIES

Europees Economisch en Sociaal Comité

Verordening cloud- en AI-ontwikkeling

Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling
van een kader voor maatregelen ter versterking van het Europese cloud- en
AI-ecosysteem

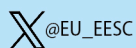
(verordening cloud- en AI-ontwikkeling)
(COM(2026) 502 final – 2026/0138 (COD))

INT/1126

Rapporteur: Miroslav HAJNOŠ

www.eesc.europa.eu

NL

@EuropeanEconomicAndSocialCommittee

@european-economic-social-committee

@eu_civilsociety

@EESC

Adviseur	Pavlina PAVLOVA (van de rapporteur)
Wetgevingsprocedure	EU Law Tracker
Raadpleging	Europees Parlement, 24/6/2026 Raad van de Europese Unie, 18/9/2026
Rechtsgrond	Artikelen 114 en 173, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Document van de Europese Commissie	COM(2026) 502 final — 2026/0138 (COD) Samenvatting van COM(2026) 502 final — 2026/0138 (COD)
Relevante duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's)	SDG 9 — Industrie, innovatie en infrastructuur SDG 11 — Duurzame steden en gemeenschappen SDG 16 — Vrede, justitie en sterke publieke diensten
Bevoegde afdeling	Interne Markt, Productie en Consumptie
Goedkeuring door de afdeling	8/9/2026
Goedkeuring door de voltallige vergadering	23/9/2026
Zitting nr.	608
Stemuitslag (voor/tegen/onthoudingen)	212/0/3

1. AANBEVELINGEN

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC)

- 1.1 **is ingenomen** met de doelstelling van de verordening cloud- en AI-ontwikkeling om het Europese cloud- en AI-ecosysteem te versterken en de afhankelijkheid van de EU van niet-Europese cloud- en AI-aanbieders te verminderen; **dringt evenwel aan** op gerichte herzieningen om Europese datacentrumcapaciteit op te bouwen en overheidsopdrachten in de richting van Europese aanbieders te sturen;
- 1.2 **dringt erop aan** dat de financiering van het voorstel niet verondersteld, maar veiliggesteld wordt; **beveelt aan** cloud- en AI-infrastructuur als een beschermde prioriteit te behandelen in het volgende meerjarig financieel kader, met middelen die aansluiten bij de capaciteitsdoelstellingen; **verzoekt** de Commissie een geconsolideerd overzicht van de beschikbare EU-financiering te publiceren vóór de deadline voor de vaststelling van nationale strategieën op grond van artikel 7; en **stelt voor** dat de Commissie en de Europese Investeringsbank Europees institutioneel en particulier kapitaal mobiliseren ten behoeve van datacentrum- en cloudinfrastructuur als beleggingsklasse;
- 1.3 **roept de lidstaten op** om de sociale partners, het maatschappelijk middenveld en consumentenorganisaties op zinvolle wijze te raadplegen bij de ontwikkeling of ingrijpende herziening van nationale cloud- en AI-strategieën op grond artikel 7;
- 1.4 **pleit ervoor** dat de aanwijzing van zones voor de versnelde uitrol van datacentra (“versnellingszones”) op grond van artikel 10 afhankelijk wordt gesteld van een sociale- en milieueffectbeoordeling die betrekking heeft op gezondheid, werkgelegenheid, energie- en waterbehoefte;
- 1.5 **beveelt aan** netbeheerders er strikt toe te verplichten om binnen zes maanden na een verzoek daartoe de beschikbare aansluitcapaciteit aan te geven; **is van mening** dat snellere verbindingen geen vervanging zijn voor een toereikende elektriciteitsproductie, en **verzoekt** de Commissie na te gaan of de elektriciteitsproductie in de EU gelijke tred kan houden met de doelstelling om de capaciteit van datacentra te verdrievoudigen;
- 1.6 **dringt erop aan** dat de procedure voor de aanwijzing van versnellingszones een welomschreven, in de tijd beperkte periode voor openbare raadpleging omvat die verder gaat dan de rol van het centrale informatiepunt om “het publieke draagvlak” te vergroten, en verzoekt de lidstaten met klem om, in overeenstemming met hun nationale prerogatieven, een mechanisme ter compensatie van de betrokken lokale gemeenschappen in te voeren en de gezondheidsrisico’s die verband houden met de exploitatie van datacentra te beoordelen en te beperken;
- 1.7 **beveelt aan** om bij aanbestedingen een significant gewicht toe te kennen aan het gunningscriterium “meerwaarde voor de Unie” uit hoofde van artikel 32;

- 1.8 **pleit voor** de ontwikkeling van een Europese certificering op het gebied van duurzame cloud en AI, waarmee bij overheidsopdrachten rekening moet worden gehouden, ter aanvulling van de in artikel 11 genoemde duurzaamheidsindicatoren;
- 1.9 **dringt erop aan** dat de in artikel 33 genoemde indicatieve doelstelling om ten minste 25 % van de aanbestedingen aan kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) te gunnen een gemeenschappelijke vereiste wordt, waarbij de Commissie de lidstaten richtsnoeren aanreikt die ook concrete maatregelen omvatten om de implementatie te stimuleren;
- 1.10 **dringt erop aan** dat het leerplan voor vaardigheden op het gebied van cloudcomputing en AI samen met de sociale partners wordt ontworpen, voortbouwend op de taak die reeds aan de AI-centra is toevertrouwd. Het leerplan moet aldus bijdragen aan een Europese langetermijnstrategie op het gebied van vaardigheden door permanente educatie te ondersteunen, STEM-competenties te versterken, de ontwikkeling en het behoud van talent te bevorderen en werknemers uit te rusten met de vaardigheden die nodig zijn voor de digitale transformatie; **wijst erop** dat nergens in het voorstel expliciet wordt verwezen naar jongeren en jonge professionals en dringt erop aan dat er in het leerplan gerichte maatregelen worden opgenomen om hen aan te werven en te behouden;
- 1.11 **vestigt de aandacht** op een risico dat gepaard gaat met de versnelling die het voorstel beoogt te bewerkstelligen, maar dat in het monitoringkader over het hoofd wordt gezien: de geleidelijke uitholling van het vermogen van mensen en instellingen om te functioneren, toezicht te houden en, waar nodig, te werken zonder de systemen die nu uitgerold worden; **benadrukt** dat dit proces zich geruisloos onder zowel de beroepsbevolking als de overheidsdiensten voltrekt, aangezien de outputindicatoren stabiel blijven terwijl de onderliggende capaciteit afneemt; **beveelt aan** dat de monitoringverplichtingen, nationale strategieën en risicobeoordelingen van de overheidssector uit hoofde van artikel 29 van het voorstel ook betrekking hebben op de absorptiezijde bij de invoering.

2. TOELICHTING

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.1

- 2.1 De afhankelijkheid van niet-Europese cloudaanbieders baart grote zorgen uit oogpunt van het concurrentievermogen van de eengemaakte markt, de democratische en economische integriteit en de strategische autonomie van de EU.
- 2.2 Aangezien het onderhavige voorstel bedoeld is om de achterstand van de EU in te halen, moet de kans om te anticiperen op toekomstige technologische ontwikkelingen ten volle worden benut, met name wat betreft de toegenomen capaciteit en integratie van datacentra, geavanceerde dataverwerkingstechnologieën en de prioritering van strategische datacentra die van cruciaal belang zijn voor de soevereiniteit van de EU.
- 2.3 Zonder een overeenkomstige gegarandeerde vraag en zonder daadwerkelijke sturing van overheidsopdrachten in de richting van soevereine aanbieders dreigt het gevaar dat de beoogde capaciteitsuitbreiding de EU juist meer afhankelijk maakt van niet-Europese hyperscalers.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.2

- 2.4 De voorgestelde verordening legt resultaatverplichtingen op, maar kan de desbetreffende financiering niet garanderen. Doel is om de Europese datacentrumcapaciteit vóór 2030 minstens te verdrievoudigen, maar het behalen van die doelstelling is afhankelijk van bestaande EU-programma's die nog in het volgende meerjarig financieel kader vastgelegd moeten worden. Het enige specifieke inkomstenmechanisme bestaat uit vergoedingen die worden afgedragen door aanbestedende diensten die deelnemen aan het gemeenschappelijk kader voor overheidsopdrachten. Onzekere en versnipperde financiering is geen solide basis voor zo'n ambitieuze doelstelling.
- 2.5 Met overheidsmiddelen alleen zal het gat niet gedicht kunnen worden. De omvang van het private kapitaal dat door concurrenten wordt ingezet, wordt voor het grootste gedeelte opgebracht door private kapitaalmarkten. De doelstellingen van het voorstel kunnen dan ook alleen gerealiseerd worden als naast beschermde overheidsfinanciering ook sprake is van gerichte inspanningen om Europese institutionele beleggers, waaronder pensioenfondsen en verzekeraars, te laten investeren in datacentrum- en cloudinfrastructuur als erkende beleggingsklasse, voortbouwend op de instrumenten van het InvestEU-programma en de Europese Investeringsbank.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.3

- 2.6 Het voorstel bevat geen enkele verwijzing naar een sociale dialoog of een rechtvaardige transitie, ondanks de duidelijke gevolgen ervan voor de werkgelegenheid en de organisatie van het werk, nu de invoering van cloud en AI in een stroomversnelling komt¹. **Evenmin wordt verwezen naar consumentenorganisaties, ondanks het feit dat de aanbestedings- en cloudmaatregelen van de overheidssector rechtstreekse downstroomeffecten hebben op de kwaliteit van de dienstverlening, de gegevensbescherming en de prijsvorming voor eindgebruikers.**

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.4

- 2.7 Het voorstel verplicht de lidstaten nu al om de energiebehoefte te beoordelen alvorens zones voor de versnelde uitrol van datacentra aan te wijzen; dit schept een duidelijk precedent dat een aanwijzing terecht afhankelijk kan worden gesteld van een voorafgaande beoordeling².

¹

Het EESC heeft altijd benadrukt dat technologische transitie van deze omvang gepaard moeten gaan met een gestructureerde sociale dialoog. Zie het advies van het EESC in PB C, C/2026/1960, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1960/oj>, waarin de Commissie wordt opgeroepen ervoor te zorgen dat bij de governance voor AI “de sociale partners en de vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van kmo's op formele en systematische wijze worden betrokken”; zie ook het advies van het EESC over de cyberbeveiligingsverordening 2 (OJ C, C/2026/354g9, 22.7.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/3549/oj>), waarin wordt gesteld dat overleg met de sociale partners “een structureel onderdeel [moet] vormen en [...] niet louter als een optionele goede praktijk [mag] worden beschouwd”.

²

Zie het advies van het EESC over de verordening Interoperabel Europa (PB C 184 van 25.5.2023, blz. 29), waarin wordt opgemerkt dat “sommige technologische oplossingen voor digitalisering zeer energie-intensief kunnen zijn”.

- 2.8 De succesvolle ontwikkeling van de Europese cloud- en AI-infrastructuur zal niet alleen afhangen van snellere vergunningsprocedures, maar ook van de samenhang ervan met de energie- en milieudoelstellingen van de EU. Bij de planning en ontwikkeling van datacentra moet worden ingezet op energie-efficiëntie, een groter gebruik van hernieuwbare energiebronnen, verantwoord waterbeheer en, waar mogelijk, de terugwinning en het hergebruik van afvalwarmte, om zo bij te dragen aan zowel milieuduurzaamheid als een groter publiek draagvlak. In artikel 10, lid 1, onder e), wordt hergebruik van afvalwarmte weliswaar genoemd als een factor die de lidstaten in overweging moeten nemen bij het aanwijzen van versnellingszones, maar hergebruik is daarbij slechts een van de vele criteria, terwijl het een richtinggevend uitgangspunt voor de planning zou moeten zijn.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.5

- 2.9 De huidige projectpijplijnen vergen een capaciteit die ver uitstijgt boven de elektriciteitsproductie die op basis van de huidige groei te verwachten is in 2030; daarbij jagen datacentra nu al een aanzienlijk deel van de groei van de vraag in de EU aan³. Een verdrievoudiging van de doelstelling zonder dat wordt gecontroleerd of er wel voldoende elektriciteit geproduceerd kan worden, dreigt louter een ambitie te blijven. Als het slechts bij een snellere afhandeling van aansluitingen blijft, bestaat het gevaar dat de concurrentie toeneemt wanneer de hoeveelheid stroom gelijk blijft.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.6

- 2.10 Zoals vermeld in aanbeveling 1.3 hebben datacentrumprojecten vergaande en blijvende lokale gevolgen. De enige verwijzing in het voorstel naar inspraak van het publiek beschrijft een verplichting om informatie te verstrekken met als doel het publieke draagvlak te vergroten. Dit is een echter communicatiedoelstelling en verleent de betrokken gemeenschappen geen basisniveau van rechten om met opmerkingen te komen die de uitkomst kunnen beïnvloeden. Een in de tijd beperkte raadplegingsperiode is een noodzakelijk middel om lokale participatie te waarborgen.
- 2.11 Raadpleging alleen biedt geen oplossing voor de blijvende lokale lasten die het huisvesten van een datacentrum met zich meebrengt, zoals geluidsoverlast, warmteafgifte en druk op de lokale watervoorraden en energiebronnen; evenmin verplicht het voorstel de lidstaten om de daarmee samenhangende gezondheidsrisico's te beoordelen en redelijkerwijs te beperken voordat een zone wordt aangewezen. De aanwijzingsprocedure moet daarom ook een mechanisme omvatten om de betrokken gemeenschappen te compenseren, evenals duidelijke richtsnoeren om de gezondheidsrisico's te beoordelen en te beperken, zodat raadpleging geen losse maatregel is, maar gepaard gaat met wezenlijke beschermingsmaatregelen.

³

International Energy Agency; Overcoming energy constraints is key to delivering on Europe's data centre goals (2026).

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.7

- 2.12 Het criterium “Europese meerwaarde” speelt bij de gunning van opdrachten slechts een ondergeschikte rol, zonder structureel belang; op grond van overweging 67, die een niet-bindende leidraad biedt, krijgt het slechts een maximale weging van ongeveer 15 van de 120 evaluatiepunten toegekend. Het EESC adviseert om dit aantal te verhogen tot 40 evaluatiepunten, om de uitkomst van aanbestedingen wezenlijk te beïnvloeden, de afhankelijkheid van de markt te doorbreken en de vraag naar diensten in Europees eigendom en in Europees beheer te ondersteunen⁴.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.8

- 2.13 Het voorstel bevat ambitieuze milieudoelstellingen voor datacentra. De aanbestedingscriteria inzake “meerwaarde van de Unie” hebben echter alleen betrekking op factoren die verband houden met de toeleveringsketen, de herkomst van de technologie en de hardware. Een gemeenschappelijke duurzaamheidscertificering voor cloud- en AI-diensten, die energie- en waterefficiëntie, het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en serverbenutting omvat, zou openbare inkopers een betrouwbare manier bieden om de milieuprestaties van aanbieders te vergelijken. Dit zou een aanvulling vormen op de regeling van de energie-efficiëntierichtlijn, waarin datacentra worden beoordeeld als gebouwen in plaats van dat wordt gekeken naar de diensten die zij verlenen.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.9

- 2.14 Op grond van de voorgestelde verordening moeten de lidstaten ernaar streven dat ten minste 25 % van de opdrachten in kwestie wordt gegund aan innovatieve kmo's. Het is echter onwaarschijnlijk dat een doelstelling die louter als streefdoel is geformuleerd, het aankoopgedrag van overheidsdiensten zal veranderen. De richtsnoeren van de Commissie aan de lidstaten zouden concrete stimulansen moeten bevatten, zoals het opsplitsen van grote opdrachten in kleinere delen waarop kmo's kunnen inschrijven, het specifiek reserveren van een deel van de innovatieopdrachten voor kmo's en vereenvoudigde kwalificatievoorwaarden voor kmo's⁵.

⁴ Deze aanbeveling sluit aan bij het standpunt dat het EESC al geruime tijd inneemt: in zijn advies uit 2016 over het Europese cloudinitiatief ([PB C 487 van 28.12.2016, blz. 86](#)) adviseerde het Comité destijds al dat “de hardware- en softwarebenodigdheden voor de Europese cloud in Europa worden aangekocht.”

⁵ Zie het advies van het EESC over de AI-toepassingsstrategie (OJ C, C/2026/1960, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1960/oj>), waarin wordt opgeroepen tot “concrete, snel uitvoerbare maatregelen [...] om de commercialisering en marktintroductie van AI-oplossingen te versnellen — in het bijzonder voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en scale-ups — door middel van eenvoudigere toegang tot financiering.”

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.10

- 2.15 Een leerplan dat gevolgen heeft voor transities op de arbeidsmarkt moet noodzakelijkerwijs samen met de sociale partners worden ontworpen om recht te doen aan de behoeften van werkgevers en werknemers, en moet volledig worden geïntegreerd in het vaardigheden- en ontwikkelingsbeleid⁶. Het EESC wijst erop dat een expliciete verwijzing naar jongeren en jonge professionals ontbreekt; daar moet iets aan worden gedaan.

Argumenten ter ondersteuning van aanbeveling 1.11

- 2.16 Een uitrol op EU-niveau verandert de absorptiezijde. Professionals die vertrouwen op AI buiten het betrouwbare bereik ervan, verliezen het vermogen om fouten te herkennen; bedrijven die deze instrumenten gebruiken, nemen minder starters aan en investeren minder in het opleiden van jonge mensen op de werkplek. Het toekomstige aanbod van juist die vaardigheden die het voorstel beoogt op te bouwen, wordt in de kern uitgehouden.
- 2.17 Dezelfde dynamiek is gaande binnen het openbaar bestuur: elke efficiëntiewinst vergroot de afhankelijkheid van analyses die steeds minder goed onafhankelijk door de instantie te controleren zijn. In sectoren die van cruciaal belang zijn voor de veiligheid, is men al lang bekend met dit faalmechanisme: in de luchtvaart staat dit fenomeen bekend als “automation surprise”, d.w.z. dat het menselijk toezicht faalt omdat de door routine opgebouwde vaardigheden zijn weggesleten. Een instantie die de functies die zij heeft gedelegeerd niet langer zelf kan uitoefenen of feitelijk kan controleren, heeft geen autonomie ten opzichte van welke aanbieder dan ook gewonnen; zij heeft slechts de leverancier van haar afhankelijkheid veranderd.
- 2.18 Het patroon — capaciteit neemt af terwijl de gemeten output stabiel blijft, omschreven als “geruisloze uitholling” — doet zich op beide fronten voor en wordt bij een conventionele monitoring niet opgemerkt: de indicatoren blijven een gunstig beeld opleveren terwijl de onderliggende capaciteit wordt aangetast. Het EESC is van mening dat een instrument dat is ontworpen om de uitrol in de hele EU te versnellen, ook het aangewezen instrument is om te monitoren wat die uitrol doet met de capaciteit die de uitrol moet absorberen.

⁶

Zie het advies van het EESC uit 2016 over het Europese cloudinitiatief ([PB C 487 van 28.12.2016, blz. 87](#)), waarin wordt gepleit voor “een groot programma [...] voor de ontwikkeling en opwaardering van nieuwe deskundigheid”, alsook zijn advies over de verordening Interoperabel Europa ([PB C 184 van 25.5.2023, blz. 28](#)), waarin wordt benadrukt dat “[om] de digitale transformatie te doen slagen, [...] voldoende personeel nodig [is].”

3. VOORGESTELDE WIJZIGINGEN OP HET WETGEVINGSVOORSTEL VAN DE EUROPESE COMMISSIE

Wijzigingsvoorstel 1

(houdt verband met aanbeveling 5 – artikel 10, lid 2)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
De lidstaten moeten, in voorkomend geval om de ontwikkeling van versnellingszones te vergemakkelijken: [...]	De lidstaten moeten, in voorkomend geval om de ontwikkeling van versnellingszones te vergemakkelijken: [...] <i>c) ervoor zorgen dat de in punt b) bedoelde transmissiesysteembeheerders en distributiesysteembeheerders, op een met redenen omkleed verzoek van een datacentrumexploitant of projectontwikkelaar, binnen zes maanden na dat verzoek de beschikbare en verwachte aansluitingscapaciteit voor de betrokken locatie meedelen, samen met een geraamd tijdschema en een raming van de kosten voor de noodzakelijke versterking van het netwerk.</i>

Motivering
Op grond van artikel 10, lid 2, onder b), moeten de netbeheerders in hun ontwikkelingsplannen rekening houden met de analyse van de energiebehoeften van versnellingszones. Er wordt echter geen termijn vastgesteld waarbinnen een individuele exploitant moet vernemen welke capaciteit er op een bepaalde locatie daadwerkelijk beschikbaar is. Hierdoor blijft onduidelijk binnen welke termijn een aansluiting kan plaatsvinden, terwijl investeringsbeslissingen daar juist van afhangen. In punt c) wordt die lacune opgevuld met een bindende reactietermijn, zonder de bestaande planningsverplichting weg te nemen.

Wijzigingsvoorstel 2

(houdt verband met aanbeveling 1.6 – artikel 10, lid 2)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
	<i>5. Alvorens een versnellingsgebied aan te wijzen, organiseert de betrokken lidstaat een welomschreven, in de tijd beperkte periode voor openbare raadpleging voor de betrokken lokale gemeenschap, die verder gaat dan de in artikel 12, lid 2, onder e), bedoelde informatieverplichting. De lidstaten wordt</i>

	<i>verzocht om voor lokale gemeenschappen die met datacentra worden geconfronteerd een compensatiemechanisme op te zetten en om de gezondheidsrisico's in verband met de exploitatie van datacentra te beoordelen en te beperken, onder meer wat betreft lawaai, warmte en de benutting van water- en energiebronnen.</i>
--	---

Motivering
In artikel 12, lid 2, onder e), wordt de inspraak van het publiek uitsluitend beschreven als een verplichting om het publiek informatie te verstrekken. Dit is echter een communicatiedoelstelling en verleent het publiek niet het recht om geraadpleegd of beschermd te worden. Artikel 10 vereist niet dat gezondheidsrisico's worden beoordeeld of beperkt, of dat gemeenschappen worden gecompenseerd voor de blijvende lokale lasten die het huisvesten van een datacentrum met zich meebrengt. Met dit wijzigingsvoorstel wordt de aanwijzingsprocedure voorzien van een wezenlijke, en niet louter informatieve, verplichting ten aanzien van de betrokken gemeenschappen.

Wijzigingsvoorstel 3

(houdt verband met aanbeveling 7 – overweging 67)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Bij openbare aanbestedingsprocedures voor cloudcomputingdiensten en AI-systemen moeten aanbestedende diensten een duidelijke Europese meerwaarde opnemen als onderdeel van de kwaliteitsbeoordeling van de inschrijving. [...] Daartoe zouden aanbestedende diensten kunnen overwegen om binnen de algemene beoordelingsmethodologie een maximale weging van 15 van de 120 punten toe te kennen aan de Europese meerwaarde, waarbij zij ervoor zorgen dat deze weging evenredig blijft en ondergeschikt is aan de kerncriteria voor de gunning van de opdracht.	Bij openbare aanbestedingsprocedures voor cloudcomputingdiensten en AI-systemen moeten aanbestedende diensten een duidelijke Europese meerwaarde opnemen als onderdeel van de kwaliteitsbeoordeling van de inschrijving. [...] Daartoe zouden aanbestedende diensten kunnen overwegen om binnen de algemene beoordelingsmethodologie een maximale weging van 40 van de 120 punten toe te kennen aan de Europese meerwaarde, waarbij zij ervoor zorgen dat deze weging evenredig blijft en ondergeschikt is aan de kerncriteria voor de gunning van de opdracht.

Motivering
Met 15 van de 120 punten en bovendien slechts geformuleerd als een niet-bindende leidraad kan het criterium “Europese meerwaarde” de uitkomsten van aanbestedingen niet in voldoende mate beïnvloeden om de marktafhankelijkheid van hyperscalers van buiten de EU te doorbreken. Door de weging te verhogen tot 40 punten blijft het criterium ondergeschikt aan de prijs en de technische waarde, in overeenstemming met het vereiste van artikel 32, lid 2, onder d), terwijl het wel voldoende gewicht krijgt om de gunningsbesluiten daadwerkelijk te sturen.

Wijzigingsvoorstel 4

(houdt verband met aanbeveling 1.11 – artikel 29, lid 2)

Door de Europese Commissie voorgestelde tekst	Wijzigingsvoorstel van het EESC
Bij de uitvoering van hun risicobeoordelingen houden de lidstaten en de entiteiten van de Unie ten minste rekening met de volgende aspecten: [...]	Bij de uitvoering van hun risicobeoordelingen houden de lidstaten en de entiteiten van de Unie ten minste rekening met de volgende aspecten: [...] <i>d) het risico en de daaruit voor de openbare orde voortvloeiende gevolgen van organisatorische afhankelijkheid van de dienst, met inbegrip van de vraag of de entiteit de onafhankelijke menselijke capaciteit zou behouden om de ondersteunde publieke dienst uit te voeren, te verifiëren of te herstellen in geval van verlies, achteruitgang of verstoring van de dienstverlening.</i>

Motivering
In artikel 29 wordt wel de aanbieder beoordeeld (jurisdictionele controle, gegevenstoegang, verstoring), maar niet de instelling; er wordt niet nagegaan of de publieke instelling, na jarenlange afhankelijkheid, de door de dienst ondersteunde functie nog wel zelf zou kunnen verrichten of zinvol zou kunnen controleren. In sectoren die van cruciaal belang zijn voor de veiligheid, is men al lang bekend met dit faalmechanisme: in de luchtvaart staat dit fenomeen bekend als “automation surprise”, d.w.z. dat het toezicht faalt omdat de manuele vaardigheden zijn weggesleten. Zonder dit criterium wordt in het zekerheidskader weliswaar aangegeven wie de zeggenschap heeft over de dienst, maar wordt niets gezegd over de vraag of er überhaupt nog zonder die dienst gewerkt kan worden. Het criterium geeft bovendien concreet vorm aan de verplichting in artikel 29, lid 9, om een strategie met meerdere aanbieders te overwegen.

Brussel, 23 september 2026.

De voorzitter van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Séamus BOLAND

*

* *

NB: Bijlage op de volgende bladzijden.

BIJLAGE bij het ADVIES
van het
Europees Economisch en Sociaal Comité

WETGEVINGSVOETAFDRUK

**LIJST VAN BELANGENVERTEGENWOORDIGERS VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT
HEEFT ONTVANGEN**

Onderstaande lijst is op zuiver vrijwillige basis opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur. De rapporteur heeft, bij de voorbereiding van advies INT/1126 over de verordening cloud- en AI-ontwikkeling input ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers (organisaties en/of zelfstandigen):

<i>Organisaties en/of zelfstandigen</i>
<i>Poolse ICT-kamer (KIGeIT)</i>
<i>KU Leuven</i>
<i>Europees Universitair Instituut</i>
<i>Jongerenvertegenwoordiger in het ESDN</i>
<i>Bureau van de Slowaakse regeringscommissaris voor artificiële intelligentie</i>